

สภาของเทคโนโลยีการศึกษาไทย ในปี พ.ศ. 2550

ตามการคาดการณ์ของนักเทคโนโลยีการศึกษา

นายชาญชัย ทิพสมสันติกุล

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

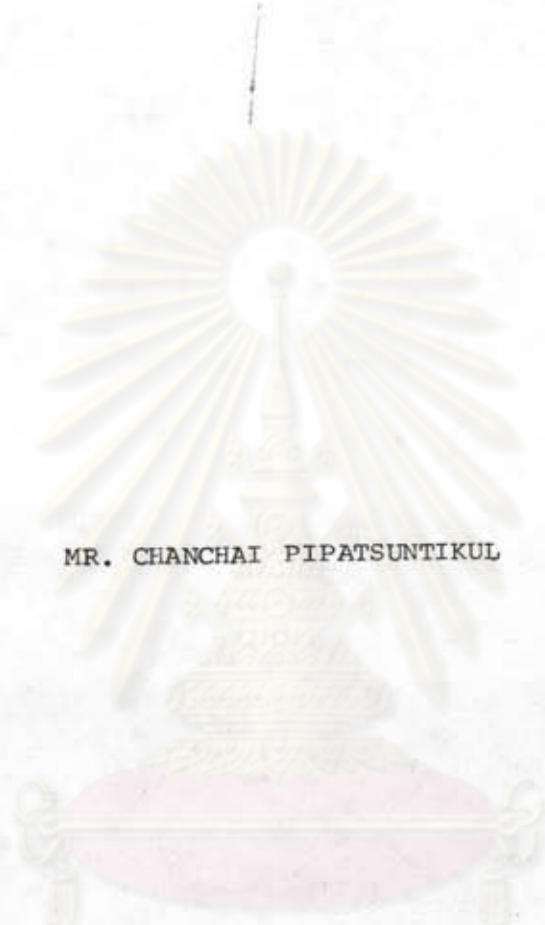
ISBN 974-567-381-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012369

I 102951๗

THE STATE OF EDUCATIONAL TECHNOLOGY IN THAILAND IN B.E.2550
AS ANTICIPATED BY EDUCATIONAL TECHNOLOGISTS

MR. CHANCHAI PIPATSUNTIKUL

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-381-1

นักเทคโนโลยีการศึกษาสู่วงการธุรกิจอุตสาหกรรม โดยเน้นให้มีความสามารถในการใช้
เครื่องมือและแนะนำการใช้กับบุคคลอื่นได้ นอกจากนี้หลักสูตรยังจะเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้
ทางคอมพิวเตอร์ รู้จักเครื่องมือทันสมัยราคาแพงอีกด้วย

3. สภาพหลักสูตร เทคโนโลยีการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ในปี พ.ศ. 2540 หลักสูตรจะเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านการออกแบบระบบ
การวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา การเป็นนักวางแผนทางเทคโนโลยีการศึกษา รวมทั้งเน้น
ให้มีความรู้ทางเทคโนโลยีการศึกษาขั้นสูง และในปี พ.ศ. 2550 หลักสูตรจะเน้นให้ผู้เรียน
เชี่ยวชาญแขนงใดแขนงหนึ่งโดยเฉพาะ เน้นการออกแบบระบบการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา
และเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดฝึกอบรมทางเทคโนโลยีการศึกษา

4. ด้านปัญหาและข้อจำกัดในการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้

ในปี พ.ศ. 2540 จะมีปัญหาและข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณซึ่งมีน้อย เพิ่ม
ไม่เป็นสัดส่วนกับความต้องการในการใช้ทำให้ศูนย์สื่อการศึกษาไม่ขยายตัว มีปริมาณไม่เพียงพอ
การบริการวัสดุอุปกรณ์ก็ไม่คล่องตัว และในปี พ.ศ. 2550 จะมีปัญหาและข้อจำกัดในการ
ให้บริการวัสดุ-อุปกรณ์ไม่คล่องตัว รวมทั้งจะขาดแคลนวัสดุการศึกษาที่มีประสิทธิภาพทาง
การศึกษา

5. ด้านบทบาท หน้าที่และคุณลักษณะของบุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษา

ในปี พ.ศ. 2540 และปี พ.ศ. 2550 บุคลากรจะมีบทบาทและหน้าที่
เหมือนกันคือ เป็นผู้วิจัย เป็นผู้วางแผนและวิเคราะห์งานทางเทคโนโลยีการศึกษา รวมทั้ง
มีคุณลักษณะเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี

6. ด้านงบประมาณทางเทคโนโลยีการศึกษา

ในปี พ.ศ. 2540 จะเน้นงบประมาณด้านการจัดซื้ออุปกรณ์ การจัดการเรียน
การสอน การจัดซื้อวัสดุและการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษาดำเนินการและในปี พ.ศ. 2550
จะเน้นงบประมาณด้านการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา การผลิตสื่อการเรียนการสอน การ
จัดการเรียนการสอนและการจัดซื้อวัสดุตามลำดับ

๗. ด้านนโยบายทางเทคโนโลยีการศึกษาของรัฐบาล

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ รัฐบาลจะมีนโยบายด้านการส่งเสริมการศึกษา โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสม ส่งเสริมให้สถาบันที่ผลิตนักเทคโนโลยีการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น สนับสนุนให้จัดสิทธิบัตรสื่อการศึกษา และส่งเสริมการศึกษามวลชน และในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐบาลจะมีนโยบายในการส่งเสริมการศึกษาโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   The State of Educational Technology in Thailand
                                  in B.E. 2550 as anticipated by Educational
                                  Technologists

Name   Mr. Chanchai Pipatsuntikul

Thesis Advisor   Chawalert Lertchalolarn, Ph.D.

Department   Audio-Visual Education

Academic year   1968

ABSTRACT

The purpose of this study was to forecast the future trends of educational technology in Thailand in B.E. 2550 as anticipated by educational technologists. The Delphi Technique was used as a mean of gathering data. Trends in B.E. 2540 were also studied as the developmental basis of the 2550's. Subjects were 19 experts in educational technology field. The data were analyzed by means of the median, mode, and interquartile ranges.

Findings of the study were as follows:-

1. The utilization of materials and equipment in teaching and learning process in B.E. 2540 will be emphasized on individualized learning. Textbook and videotape will be the major learning aids; and learning will be in an integrated media form. In B.E. 2550, the emphasis will still be on individualized instruction. An enquiry of new knowledge will be focused rather than subject contents. Information system and media center will be the essential learning resources.

2. The undergraduate program of education technology in B.E. 2540 will be emphasized on the ability of utilization, supervision and production of teaching and learning media. Part of the program will support the production of graduates for education and industry. On the contrary, the program of educational technology in B.E. 2550 will emphasize producing graduates for education and industry. The ability to utilizing and supervising media is the second choice. Computer application and the use of high cost equipments were among the rated trends.

3. The graduate program in educational technology in B.E. 2540 will emphasize system design, high technology and research and planning in educational technology. In B.E. 2550, the program will be designed for spicialization of graduates. System design and research were also rated along with the ability in training in educational technology.

4. Higher demanding but lower budgetting will be the major problems and limitations of educational technology use in B.E. 2540. Such evidence will reduce the expansion of educational media center, and the media service. The same problems were predicted to occur in the 2550's as well.

5. Roles and qualifications of educational technology instructors in the B.E. 2540 and 2550 will be pretty much the same. They were expected to be researcher, a system designer, an educational technology planner and analyzer.

6. In B.E. 2540 the greater part of the budget will be spent on educational equipments and materials, teaching-learning arrangement, and research on educational technology, In B.E. 2550, the budget will be laid out for educational technology research, the production of teaching aids, teaching-learning arrangement, and materials.

7. Governmental policies in educational technology in B.E. 2540 will emphasize the use of appropriate technology and the production of more efficient educational technologists. Copyright and mass education will also be supported. In B.E. 2550, the emphasis will be on the use of appropriate educational technology to promote education as a whole.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.เชาว์เลิศ เลิศขไลหาร ที่ได้กรุณาให้การช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มที่มาโดยตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาแสดงความคิดเห็นและคาดการณ์เกี่ยวกับสภาพของเทคโนโลยีการศึกษาไทยในอนาคตด้วยความเต็มใจตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้บังคับการวชิรราชวิทยาลัย ศาสตราจารย์ ดร.กัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา และท่านผู้หญิงทินะประภา อิศรเสนา ณ อยุธยา ไว้เป็นอย่างสูง ที่ท่านทั้งสองได้กรุณาเมตตา ส่งเสริมและสนับสนุนผู้วิจัยในการศึกษาระดับปริญญาโทมาบัดนี้ด้วยความยินดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในวชิรราชวิทยาลัยทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ อำนวย เกิดมี ที่มีส่วนช่วยผลักดันให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณที่ ๆ และเพื่อนนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ทุกคนที่มีส่วนช่วยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณเพชรรา สุนทรโรทก ซึ่งเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ทองอยู่ พิพัฒน์สันติกุล ด้วยความสำนึกในพระคุณอย่างสูงสุดที่ได้เอาใจใส่ในการเลี้ยงดู ให้กำลังใจและสนับสนุนทางด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัยด้วยความรักอย่างดียิ่งตลอดมา

ชาญชัย พิพัฒน์สันติกุล

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฉ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ข้อตกลงเบื้องต้น	5
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
	ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	6
2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	7
	ความหมายของเทคโนโลยีการศึกษา	7
	พัฒนาการเทคโนโลยีการศึกษา	8
	สภาพเทคโนโลยีการศึกษาในปัจจุบัน	12
	แนวโน้มเทคโนโลยีการศึกษา	14
	เทคนิคการวิจัยแบบเคลฟาย	19
3	วิธีดำเนินการวิจัย	28
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	29
	การวิเคราะห์ข้อมูล	31
	รายงานการวิจัย	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	56
	ผลการวิจัย	56
	อภิปรายผลการวิจัย	70
	ข้อเสนอแนะ	78
	บรรณานุกรม	81
	ภาคผนวก ก. จดหมายขอความร่วมมือ แบบสอบถาม และข้อมูลดิบ	92
	ภาคผนวก ข. สูตรและตัวอย่างการคำนวณ	124
	ภาคผนวก ค. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	128
	ประวัติผู้เขียน	133

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	24
2	แสดงการจำแนกผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามหน่วยงาน	29
3	แสดงสภาพการนำวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการมาใช้ในการเรียนการสอนในปี พ.ศ. 2540 เรียงข้อความตามลำดับคำมีอยู่ฐาน	35
4	แสดงสภาพหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในปี พ.ศ. 2540 เรียงข้อความตามลำดับคำมีอยู่ฐาน	37
5	แสดงสภาพหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในปี พ.ศ. 2540 เรียงข้อความตามลำดับคำมีอยู่ฐาน	38
6	แสดงสภาพปัญหาและข้อจำกัดในการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในปี พ.ศ. 2540 เรียงข้อความตามลำดับคำมีอยู่ฐาน	40
7	แสดงบทบาท หน้าที่และคุณลักษณะของบุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษา ในปี พ.ศ. 2540 เรียงข้อความตามลำดับคำมีอยู่ฐาน	41
8	แสดงสภาพงบประมาณทางเทคโนโลยีการศึกษา ในปี พ.ศ. 2540 เรียงข้อความตามลำดับคำมีอยู่ฐาน	42
9	แสดงนโยบายทางเทคโนโลยีการศึกษาของรัฐบาลในปี พ.ศ. 2540 เรียงข้อความตามลำดับคำมีอยู่ฐาน	43
10	แสดงสภาพการนำวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการมาใช้ในการเรียนการสอน ในปี พ.ศ. 2550 เรียงข้อความตามลำดับคำมีอยู่ฐาน	45
11	แสดงสภาพหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในปี พ.ศ. 2550 เรียงข้อความตามลำดับคำมีอยู่ฐาน	48
12	แสดงสภาพหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในปี พ.ศ. 2550 เรียงข้อความตามลำดับคำมีอยู่ฐาน	50

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	แสดงสภาพปัญหาและข้อจำกัดในการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในิ พ.ศ. 2550 เรียงข้อความตามลำดับความสำคัญ	51
14	แสดงบทบาท หน้าที่ และคุณลักษณะของบุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษา ในปี พ.ศ. 2550 เรียงข้อความตามลำดับความสำคัญ	53
15	แสดงสภาพงบประมาณทางเทคโนโลยีการศึกษา ในปี พ.ศ. 2550 เรียงข้อความตามลำดับความสำคัญ	54
16	แสดงนโยบายทางเทคโนโลยีการศึกษาของรัฐบาล ในปี พ.ศ. 2550 เรียงข้อความตามลำดับความสำคัญ	55
17	แสดงการเปรียบเทียบการนำวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการมาใช้ในการเรียน การสอน ในปี พ.ศ. 2540 และปี พ.ศ. 2550	62
18	แสดงการเปรียบเทียบหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาระดับปริญญาตรี ระหว่างปี พ.ศ. 2540 และ ปี พ.ศ. 2550	64
19	แสดงการเปรียบเทียบหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550	65
20	แสดงการเปรียบเทียบปัญหาและข้อจำกัดในการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ ระหว่างปี พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550	66
21	แสดงการเปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ และคุณลักษณะของบุคลากรทาง เทคโนโลยีการศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2540 และปี พ.ศ. 2550	67
22	แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณทางเทคโนโลยีการศึกษา ระหว่าง ปี พ.ศ. 2540 และปี พ.ศ. 2550	68
23	แสดงการเปรียบเทียบนโยบายทางเทคโนโลยีการศึกษาของรัฐบาลระหว่าง ปี พ.ศ. 2540 และ ปี พ.ศ. 2550	69